

VATT-KESKUSTELUALOITTEITA
VATT-DISCUSSION PAPERS

30

EKONOMISKA RÅDEN
1920 - 1991

likko B Voipio

ISBN 951-561-039-7
ISSN 0788-5016

Valtion taloudellinen tutkimuskeskus
Government Institute for Economic Research
Hämeentie 3, 00530 Helsinki

Valtion painatuskeskus
Pasilan VALTIMO
Helsinki 1992

Voipio, Iikko B: Ekonomiska råden 1920 - 1991, Helsingfors, VATT, Statens ekonomiska forskningscentral, Government Institute for Economic Research, 1992, 44 s. (C, ISSN 0788-XXX;No X) ISBN 951-561-XXX-X

SAMMANFATTNING: I detta debattpapperet följer man utvecklingen av Ekonomiska råden som institutioner. Nationalekonomiska föreningens mötet i mars 1916 diskuterade ämnet efter professor Vennolas föredragning. Utvecklingen följs ända till statsminister Harri Holkeri ledda Ekonomiska rådet. Den första Ekonomiska kommissionen tillsattes 1920. Socialdemokraterna integrerades med i den unga statens uppföringsarbete. År 1942 kommer med fackföreningsrörelsen och 1946 arbetsgivarna. Tjänstemannaorganisationerna blir representerade i de ekonomiska råden med följd av dess samhälleliga betydelsen. Tidvis har ekonomiska råden förlamats och efter en omorganisation har de varit mycket inflytelserika deltagare inom den inhemska ekonomiska debatten.

NYCKELORD: ekonomiska rådet, ekonomisk planering, inkomstpolic

Voipio, Iikko B: Ekonomiska råden 1920 - 1991, Helsingfors, VATT, Statens ekonomiska forskningscentral, Government Institute for Economic Research, 1992, 44 s. (C, ISSN 0788-XXX;No X) ISBN 951-561-XXX-X.

ABSTRACT: This paper follows the development of Economic Councils in Finland since a proposal done in Finnish Economic Society in March 1916 to the latest Economic Council chaired by the late Prime Minister Harri Holkeri. First Economic Council was appointed in 1920. Even the loosed part of Civil War was integrated into the building of the young nation in this Council. During the World War II representants of Trade Unions were seated in Economic Council and representants of Employer organizations in 1946. Salaried employees penetrated the Councils later depending of their social, economic and political weight. Activities of Economic Councils have fluctuated, some years they were almost dead to get later again a new working idea or new working methods and to be very influent actors in the society.

KEY WORDS: Economic Council, economic planning, incomes policy

Innehåll

Förord	7
Översikt av det Ekonomiska rådets uppkomst	9
1. Föregångarna till de ekonomiska råden enligt lagen av 1966	9
1.1 Ekonomiska kommissionen, tillsatt 21.10.1920	9
1.2 Ekonomiska konferensen, tillsatt 30.11.1928	10
1.3 Ekonomiska kommittén, tillsatt 1.11.1940	12
1.4 Kommittén för uppgörande av en ekonomisk plan, tillsatt 14.11.1940	13
1.5 Den rådgivande delegationen för folkhushållningen, tillsatt 1942	13
1.6 Ekonomiska rådet, tillsatt 3.10.1946	15
1.7 Varjonens tekniska kommission	16
1.8 Generalplanekommittén, tillsatt 4.2.1949	17
1.9 Ekonomiskt-politiska planeringskommissionen, tillsatt 12.5.1951	17
1.10 Ekonomiska rådet, tillsatt 9.9.1954 och enligt förordning 13.1.1955	18
1.11 Kommittén för uppgörande av ett ekonomiskt program, tillsatt 18.4.1959	20
1.12 Ekonomiska rådet, tillsatt 7.6.1962	21
2. Förslag som ledde till att det nuvarande ekonomiska rådet inrättades	22
2.1 Betänkande om tillväxtpolitiken	22
2.2 Regeringens proposition om det ekonomiska rådet	24
2.3 Förslag av kommissionen för utvecklande av inkomstpolitiken	24
2.4 Tyngdområden i verksamheten inom de tillsatta ekonomiska råden	25
2.4.1 Det ekonomiska rådet under åren 1966 - 1979	25
2.4.2 Ekonomiska rådet 1980 -	27
Bilaga 1: Ledamöterna i ekonomiska råden el. dyl 1920 -	29

FÖRORD

Jag fick i uppdrag att göra denna utredning vid en tidpunkt då den nya regeringen efter valet började konstituera sig och starta arbetet inom det ekonomiska rådet i ny sammansättning.

Under arbetets gång märkte jag, då jag fördjupade mig i vissa källor, att en mera täckande utredning om Ekonomiska rådet senast har gjorts år 1964. I vissa andra sammanhang har det också senare skrivits om de ekonomiska råden och deras roll. Då dessutom en stor del av materialet fanns mycket utspjutt, blev jag intresserad av att sammanställa en enhetlig presentation av föregångarna till det nuvarande Ekonomiska rådet. Det är nu 75 år sedan professor J.H.Vennola höll sitt föredrag och 45 år sedan sekretariatet för det första Ekonomiska rådet blev inrymt i Börsklubben. Ömsom har man hunnit utdöma hela rådet som onödigt och ömsom tycks hela beredningen av den ekonomiska politiken ha skett inom det Ekonomiska rådet.

Professor Jaakko Nousiainen, som gjorde utredningen 1964, har läst mitt manuskript och bidragit med råd för mitt fortsatta arbete. Både han och doktor Markku Mansner anser att ämnet kunde vara värt ett större intresse, och att någon yngre forskare kunde ta vid. Ambassadör Erik Törnqvist har bidragit med minnen av hur det gick till för några decennier sedan, likaså kansler Klaus Waris, båda var med på Börsklubbens tid. Doktor Seppo Tiihonen har också läst manuskriptet. Avdelningssekreterare Mirja Sweins, specialforskare Rauno Selin och forskare Ilkka S. Kangas har varit mig till stor hjälp med att utforska arkivens hemligheter. Kate Törnroos har översatt den ursprungliga texten till svenska. Jag vill framföra mitt tack till alla här nämnda och till mina arbetskamrater som sporrat mig i mitt arbete.

Helsingfors, på floradagen 1991

Iikko B Voipio

Översikt av det Ekonomiska rådets uppkomst

1. Föregångarna till de ekonomiska råden enligt lagen av 1966

1.1 Ekonomiska kommissionen, tillsatt 21.10.1920

De ekonomiska rådens utvecklingshistoria sträcker sig långt tillbaka i tiden, för veterligen framfördes de första tankarna på ett sådant råd i Finland redan 1916.¹ I ett föredrag inför Folkhushållningssällskapet anmärkte professor J.H. Vennola, att enbart de offentliga myndigheterna inte längre ensamma kunde sköta den ekonomiska politiken enligt det dåtida ekonomiska livets krav eller statens resurser, varför de samhällliga krafterna och organisationerna borde slå sig samman för att tillsammans med staten bedriva en helhetsbetingad nationalekonomisk verksamhet. Han föreslog att man skulle inrätta en ekonomisk centralorganisation eller kommission samt en ekonomisk centralbyrå och ge ut en ekonomisk årsbok. (se bl.a. Nousiainen 1964, s.70)

Statsrådet tillsatte vid föredragning från Handels- och Industriministeriet 21.10.1920 en ekonomisk delegation² (bilaga 1, som innehåller en nästan fullständig förteckning också över de senare organens sammansättning), som fick i uppgift att ge principiella utlåtanden om handels-, penning- och skattepolitiska frågor liksom även om andra ekonomiska frågor och särskilt om de åtgärder som landets ekonomiska ställning krävde och som behövdes för att förebygga en dyrtid och uppnå en stabil prisnivå. Delegationen utarbetade bl.a. en plan för förfaringssätt inom importhandeln. Både export och import blev fullständigt fria 1.4.1921. Situationen i landet försämrades dock till följd av depressionen på världsmarknaden. Medlemmarna utträdde ur delegationen vintern 1921, då handelsminister Leo Ehrnrooth i stillhet begrävde delegationens förslag genom att "skenbart följa" dem. Regeringen avgick 9.4.1921, men vidtog inga åtgärder med anledning av delegationsmedlemmarnas avgång.³

Härvid konstaterades att det för att utreda kristidens ekonomiska frågor och att planera en enhetlig ekonomisk politik på basis av denna utredning behövdes en prövning som krävde både tid och sakkunskap, vilket var omöjligt för en medlem av regeringen, redan på grund av det stora antalet löpande ärenden. Därför borde regeringen för att inhämta sådana utredningar och utarbeta planer enligt dess allmänna anvisningar ha hjälp av en sådan av sakkunniga, allmänintresserade och vidsynta män sammansatt ekonomisk delegation, till vilken regeringen vid behov med förtroende kunde vända sig och av vilken den kunde få utlåtanden och förslag i enskilda aktuella ekonomiska spørsmål. Därför föreslogs att det på nytt skulle tillsättas en ekonomisk delegation.⁴

---

¹ J.H.Vennola: Kansantalouspoliittisia tehtäviä nykyhetkellä ss. 103 - 105; Yhteiskuntataloudellinen Aikakauskirja 1916 12. vuosikerta, Helsinki 1916

² SR prot. 21.10.1920 ja 22.10.1920, RA

³ V.A.Lavonius: PM Pankkivaltuusmichille 13.5.1921, RA FM:s kart. Ja2

Frågan om en ekonomisk kommission behandlas i V.A. Lavonius memorandum till bankfullmäktige av 13.5.1921. Där föreslås att statsrådet skall tillsätta en ekonomisk delegation för att överväga med vilka medel den fortsatta försämringen av penningvärdet kunde hejdas och detta värde stabiliseras till en önskvärd nivå och att bankfullmäktige borde överväga att ta initiativ till en ekonomisk delegation.⁵

Lavonius tolv andra förslag förefaller överraskande aktuella, t.ex. "Då den hotande affärskrisen gör det osäkert om statens inkomster kan förbli oförminskade är det redan av statshushållningsskäl viktigt att överväga om inte statsmaskineriet kunde minskas. Vid statens ämbetsverk har arbetsmetoderna säkert inte följt den moderna kontorsteknikens utveckling, arbetstiden är ganska kort och arbetseffektiviteten påstås vara dålig. Sålunda torde det finnas förutsättningar att uppnå inbesparingar, om statsmaskineriet görs till föremål för en genomgripande granskning."⁶

Följande delegation tillsattes 22.6.1921 och den fick i uppdrag att åt statsrådet utarbeta utlåtanden om åtgärder bl.a. för stabilisering av penningvärdet, om användning av anslag för statliga nybyggnader, allmänna arbeten och statens affärsverksamhet, om bekämpning av arbetslösheten, om ökning av industri- och jordbruksproduktionen speciellt med tanke på exporten samt om uppbärande av statens exportavgifter.⁷

1.2 Ekonomiska konferensen, tillsatt 30.11.1928

Då den ekonomiska depressionen började bli kännbar i slutet av 1928 tillsatte regeringen 30.11.1928⁸ en ekonomisk konferens. Därförinnan hade man vid handels- och industriministeriet diskuterat med företrädare för olika områden av det ekonomiska livet och olika myndigheter, och då betonades vikten av en mera planmässig och helhetsbetingad ekonomisk politik samt fördelarna av att anlita företrädare för det ekonomiska livet vid planeringen och genomförandet av de olika lösningarna. Konferensen skulle utreda orsakerna till depressionen och finna medel att övervinna den. Den skulle ge utlåtanden och komma med förslag till statsrådet i aktuella ekonomiska frågor.⁹

Ordförande för konferensen var professor A.K.Cajander, medlemmar var bl.a. generaldirektör Risto Ryti och bankdirektör J.K. Paasikivi. Som sekreterare fungerade doktor Br. Suviranta.

---

⁴ id.

⁵ id.

⁶ id.

⁷ SR prot. 22.6.1921, RA

⁸ SR prot 30.11.1928, RA

⁹ Jaakko Nousiainen: Talousneuvostojen rakenteesta ja tehtävistä Suomessa s. 71, Politiikka 2/1964, Helsinki 1964

Konferensen lade fram krav på en långsiktig planering av den ekonomiska politiken. Redan på 1920- och 1930-talen hade man i flera länder i Europa inrättat ekonomiska råd, i vilka arbetsmarknadsorganisationerna, sakkunniga och statsmakten behandlade vittbärande ekonomiska och socialpolitiska frågor. Konferensen utgav en promemoria om de ekonomiska råden (Br. Suviranta: "Selostus taloudellisista neuvostoista ulkomailla")¹⁰. Också en promemoria om ett ekonomiskt råd skriven av konferensens ordförande och daterad 20.5.1930¹¹ hade betydelse med tanke på de följande skedena.

Konferensens verksamhet upphörde genom statsrådets beslut i slutet av 1932¹², men enligt bl.a. Suvirantas papper verkar arbetet ha fortgått i någon form åtminstone ännu 1934¹³.

En särskild delegation, tillsatt på föredragning av justitieministern 3.10.1932¹⁴, där A.K. Cajander (ordf.), Yrjö Pulkkinen, Kyösti Haataja, E.M. Tarkkanen, K.A. Lohi, Henrik Ramsay, Väinö Tanner och Mauno Pekkala var medlemmar, föreslog att ett särskilt permanent ekonomiskt råd skulle tillsättas i vårt land. Som exempel på länder med sådana råd¹⁵ nämner delegationen följande:

Holland	1917 omorganiserat	1932
Tyskland	1919	1933
Tjeckoslovakien	1919	1931
Spanien	1924	1932
Japan	1924	
Italien	1926	1930
Frankrike	1926	
Turkiet	1927	
Belgien och England	1930	
Danmark	1931	
samt Jugoslavien, Rumänien och Grekland	1932	

Kivimäkis regering avlät 31.8.1933 till 1933 års riksdag en proposition med förslag till lag om ett ekonomiskt råd (reg.prop. nr 14/1933 rd.)¹⁶ Rådet skulle ha haft till uppgift att till statsrådet ge utlåtanden om alla dess propositioner med vittbärande verkningar för det ekonomiska eller sociala livet liksom om ändringar i riksdagens utskott och om riksdagsmotioner. Enligt förslaget skulle det ekonomiska rådet ha haft 30 medlemmar, utnämnda av

¹⁰ Br. Suviranta: Selostus taloudellisista neuvostoista ulkomailla, RA Risto Rytis arkiv kart. 16

¹¹ A.K. Cajander: Muistio talousneuvostosta, RA Risto Rytis arkiv kart. 16

¹² Regeringens berättelse från året 1932, Riksdagshandlingar 1932 samt Jaakko Nousiainen: ona.

¹³ Br. Suvirantas papperen, FM/FAA

¹⁴ SR prot. 3.10.1932, RA samt Br. Suvirantas icke-daterad PM: Taloshallinnollisten asioiden hoidon keskittämisestä tehtyjä suunnitelmia ja aloitteita vuosina 1930-1943, Br. Suvirantas pappern, FM/FAA

¹⁵ Br. Suviranta: Selostus .. (se ovan)

¹⁶ RP 13/1933, Riksdagshandlingar 1933

presidenten för fyra år. Av medlemmarna skulle 5 företräda jord- och skogsbruket, 5 handeln och industrin, 5 den ekonomiska förvaltningen, 5 de ekonomiska vetenskaperna, 5 arbetarbefolkningen och 5 vara kallade av Republikens President.

Man hann inte behandla propositionen vid 1934 års riksdag.¹⁷ Lagförslaget hade grundlagskaraktär och kunde inte förklaras brådskande, varför det blev vilande och efter valet 1936 förkastades det enhälligt.¹⁸

1.3 Ekonomiska kommittén, tillsatt 1.11.1940

Chefen för Finlands Banks konjunkturavdelning, professor Br. Suviranta, utarbetade 21.10.1940 tillsammans med doktorerna Hugo Pipping och A.E. Tudeer en promemoria om åstadkommande av ekonomisk planering och om främjande av samarbetet med det ekonomiska livets egna organisationer.¹⁹

För att biträda finansministeriet tillsattes 1.11.1940 en ekonomisk kommitté, och till ordförande förordnades Väinö Tanner²⁰.

Kommittén skulle på begäran eller på eget initiativ ge utlåtanden om principiellt eller praktiskt viktiga penning- och ekonomisk-politiska, administrativa och lagstiftningsmässiga planer och åtgärder som var under beredning vid finansministeriet. Den skulle också ta initiativ och utarbeta planer för sådana åtgärder som omständigheterna krävde för att avgöra penning- och ekonomisk-politiska frågor så att ett stabilt penningvärde kunde bibehållas och landets ekonomiska verksamhet förstärkas. Vidare skulle den i enlighet med finansministeriets anvisningar inhämta uppgifter samt göra eller låta göra undersökningar och utredningar beträffande de viktigaste frågorna inom finansministeriets verksamhetsområde.

Kommittén hade tre sektioner: inflationssektionen, maktlagssektionen samt sektionen för skuldfrågor. Kommittén behandlade organiseringen av pris- och lönefrågor, lönepolitikens allmänna principer, penningpolitiken och skattefrågor²¹.

Den ekonomiska kommittén arbetade i knappa två år.

---

¹⁷ Riksdagshandlingar 1934

¹⁸ Riksdagshandlingar 1936

¹⁹ Br. Suviranta: Selostus .. (se ovan)

²⁰ TNK/SA, sammanfattning över ekonomiska kommitténs papper

²¹ id.

1.4 Kommittén för uppgörande av en ekonomisk plan, tillsatt 14.11.1940

Kommittén för uppgörande av en ekonomisk plan hade till uppgift att uppgöra en ekonomisk plan för de närmaste åren. Den skulle i första hand fästa uppmärksamhet vid folknäringen, trygghanadet av arbetsmöjligheterna och höjandet av folkinkomsten. I detta syfte skulle kommittén utreda möjligheterna att underhålla och utveckla produktionen av konsumtionsföremål och nya råämnen, förfullständiga produktionsmaskinieriet, leda placeringen av kapitalet och underhålla kapitalbildningen. Därtill skulle den söka utfinna en smidig övergång från krigstidshushållning till fredstida dylik och överväga behovet av att utveckla de ekonomisk-politiska organisationsformerna.²²

Ordförande för kommittén var Br. Suviranta och sekreterare var Hugo E. Pipping.

Kommittén för uppgörande av en ekonomisk plan gav ett betänkande (Kommittébetänkande 1942:5). På dess förslag inrättades vid finansministeriet en avdelning för folkhushållningen och i samband med den en rådgivande delegation för folkhushållningen i mars 1942.

1.5 Den rådgivande delegationen för folkhushållningen, tillsatt 1942

Till stöd för avdelningen för folkhushållningen (förordning 69/42; 23.1.1942, i sak oförändrad 309/43) tillsattes en rådgivande delegation för folkhushållningen för tre år. Ordförande för delegationen var finansministern och vice ordförande var chefen för avdelningen för folkhushållningen. I delegationen ingick företrädare för 34 olika ekonomiska organisationer, inrättningar och ämbetsverk samt olika delar av landet. Av medlemmarna skulle 8 företrädare lanthushållningen och skogshushållningen samt den husliga ekonomin, 4 industrin, 1 hantverket, 2 handeln, 1 trafikväsendet, 2 kreditanstalterna, 2 kommunalförvaltningen, 8 arbetarna samt 6 vara utsedda av statsrådet, så att 1 var från Finlands Bank och 3 representerade den nationalekonomiska vetenskapen²³.

Delegationens egentliga verksamhet verkar ha koncentrerats till dess arbetsutskott, vilket hade 10 medlemmar: chefen för avdelningen för folkhushållningen, 2 av företrädarna för lanthushållningen och skogshushållningen samt den husliga ekonomin, 2 för industrin, 1 för trafikväsendet, handeln eller kreditanstalterna, 1 för den ekonomiska förvaltningen, 2 för arbetarna och 1 för den nationalekonomiska vetenskapen.

---

²² Kom.bet 1942:5, Helsingfors 1942 stencil

²³ F 69/1942, Finlands författningssamling 1942

Under sitt första verksamhetsår behandlade delegationen ett förslag till allmänt program för en effektivare pris- och lönerglementering och gav utlåtanden om allmän försäljningsplikt i fråga om råvirke och om beskattningen av försäljningsvinster. Under det andra verksamhetsåret diskuterades bl.a. ett förslag om bosättningslån samt ett ekonomiskt-politiskt planeringsarbete som gällde övergångsperioden efter kriget. Under sitt tredje verksamhetsår hade delegationen tagit flera initiativ för att utveckla det ekonomiska livet och därigenom hade dess ställning som en del av den ekonomiska förvaltningen stärkts betydligt och dess kontakter med den övriga förvaltningen hade blivit fastare än tidigare²⁴.

I början av februari 1944 godkände statsrådet arbetsutskottets förslag om att börja planera den ekonomiska politiken för övergångsperioden efter kriget och gav samtidigt arbetsutskottet de fullmakter som behövdes för detta arbete. På detta sätt ville man underlätta de svårigheter var att vänta vid övergången från en krigsekonomi till en totalt annorlunda fredstida ekonomi. För denna uppgift tillsatte arbetsutskottet en sektion (Kahra, ordf., Korpela, Levón, Pipping, Suviranta, Wuori och Alho, sekr.; senare Huunonen ersatte Wuori). Denna sektion tillsatte tre kommissioner: industri-, valuta- och byggnadskommissionen. De förändrade politiska förhållandena efter kriget ledde till att sektionen delvis fick börja om från början med sitt arbete²⁵. I början av 1945 färdigställde sektionen ett förslag som sedan behandlades koncentrerat så att det definitiva förslaget förelåg i maj 1946. Detta bearbetade ministerutskottet för höjande av arbetseffektiviteten och produktionen med hjälp av organisationerna till den TE-KO-plan som nämns nedan²⁶.

Delegationen tillsattes i ny sammansättning för den mandatperiod som började 1.3.1945. Den måste nu diskutera vilka åtgärder som stod till buds för att hejda inflationsutvecklingen, och för att stabilisera hela den ekonomiska politiken. År 1946 sammanträdde delegationen en enda gång, 26.4.1946, för att behandla frågan om lantbrukets löner, och därefter sammankallades den inte mera. Arbetsutskottet hade varit aktivt "särskilt i början av året". Arbetsutskottet fungerade ända till november 1946²⁷.

Den rådgivande delegationen för folkhushållningen tillsattes inte mera ens formellt efter 1949. I förordningen om finansministeriet av år 1949 (42/49), nämns delegationen fortfarande, men antalet medlemmar minskades (10-24 medlemmar för ett år i sänder), eftersom man tidigare hade konstaterat att delegationen inte hade kunnat arbeta på grund av att den varit alltför stor. Men ännu från 1950 finns ett dokument²⁸, ett utkast sannolikt skrivet av Törnqvist, med planer på en ny delegation för folkhushållningen. Först i och med förordningen om finansministeriet av år 1970 (120/70) avskaffas möjligheten att tillsätta delegationen.

---

²⁴ KNK/SA och Regeringens berättelse till Riksdagen, Riksdagshandlingar 1943

²⁵ KNK/SA: sk. Kahrarsektionen pappern

²⁶ SR prot 21.6.1946, RA

²⁷ KNK/SA protokollen

²⁸ RA FM:s kart. Ja 15

Under ledning av arbetsutskottet inom den rådgivande delegationen för folkhushållningen beredde företrädarna för statsförvaltningen och arbetsmarknadsorganisationerna år 1946 ett program för att höja produktionen och levnadsstandarden, den s.k. TEKO-planen, som godkändes av statsrådet 21.6.1946. Planen innebar ett pris- och lönestopp från och med 1.7.1946, som också kallades borgfreden. Enligt planen tillsatte statsrådet det Ekonomiska rådet.

En historiker skulle kanske bedöma att delegationen dog ut i samband med att Suviranta avgick som chef för avdelningen för folkhushållningen. Suviranta hade utvecklat idén med delegationen sedan slutet av 1920-talet. Medlemmarna i den rådgivande delegationen för folkhushållningen hade visserligen inga större illusioner om de allmänna sammanträdenas effektivitet; i inlägg vid sammanträdena sades att delegationen endast hade dekorativ betydelse²⁹. Waris fann uppenbarligen inte ett så stort organ nödvändigt och förhållandena hade också förändrats betydligt sedan 1942.

1.6 Ekonomiska rådet, tillsatt 3.10.1946

På det sätt som beskrivits ovan beslöt man i oktober 1946³⁰ att tillsätta det första ekonomiska rådet, med Teuvo Aura som ordförande, Klaus Waris som vice ordförande och Erik Törnqvist som sekreterare.

Ekonomiska rådet samlade utlåtandena om TEKO-planen och vidareutvecklade de frågor som ingick i programmet. Omfattningen av rådets arbete torde framgå av de sektioner som tillsattes: arbetskraftssektionen (ordf. Uuno Hiironen), löne- och prissektionen (ordf. Olavi Lindblom), byggnadsproduktionssektionen (ordf. Johannes Virolainen), konsumtionssektionen (ordf. Jaakko Parkkari), produktionssektionen (ordf. Antero Rinne), sektionen för indrivning av skatteförskott (ordf. Aarre Simonen), sektionen för rationalisering av handeln (ordf. Jorma Jalava) samt skattesektionen (ordf. Ville Puumalainen)³¹. Skattesektionen måste bl.a. göra en utredning om en övergång till särbeskattning.

Det ekonomiska rådet utarbetade till 19.12.1946 sitt ekonomiskt-politiska program (TPO) för den närmaste framtiden³². Programmet börjar med en översikt av det rådande ekonomiska läget, med särskilt beaktande av de faktorer som hindrar en stegring av produktionen. Därefter anges de principer som bör iakttas i produktions- samt pris- och lönepolitiken. Dessa principer godkände statsrådet 30.12.1946³³ att iakttas av alla. I programmet föreslås också vissa åtgärder till förverkligande av den närmaste tidens

---

²⁹ KNK/SA protokollen

³⁰ TN I/SA; berättelse om arkiverat material

³¹ TN I/SA; skriftliga förordanden till sektionernas ordförande

³² Program för närmaste tidens ekonomiska politik, Helsingfors 1947, suomeksi TPO - Lähiajan talouspoliittinen ohjelma, Helsinki 1947

³³ SR prot. 30.12.1946, RA

ekonomisk-politiska mål, vilka omfattar frågor som förekommer inom importpolitiken, investerings- och kreditpolitiken, arbetskraftspolitiken, pris- och lönepolitiken samt finanspolitiken. För det utlöpande borgfredskedet föreslogs en sänkning av skatten på löneinkomsten.

Det ekonomiska rådets sekretariat skulle inrymmas i Börsklubben vid Fabiansgatan 14 i oktober 1946³⁴.

I augusti 1947 kom transportarbetarna med krav på stora löneförhöjningar. Statsrådet, på samma sätt som det gjort redan i mars, gick med på att bevilja dem en lönehöjning på 10 %³⁵. Eftersom detta i allt väsentligt avvek från den borgfred som avsågs i TE-KO-programmet begärde ordförandeskapet³⁶ och rådets borgerliga ledamöter avsked redan i september 1947³⁷, trots att mandatperioden pågick fram till 31.12.1948. Ordförandena bad dock att bli befriade från sina uppdrag i september 1947, trots att mandatet fortgick till 31.12.1948. Då ordförandena besökte president Paasikivi, övervägde presidenten möjligheten att delegationen för folkhushållningen på något sätt skulle fortsätta rådets arbete³⁸. Ekonomiska rådet upplöstes från och med 1.10.1947.

1.7 Varjonens tekniska kommission

Statsrådet tillsatte ett särskilt ministerutskott under ledning av minister Onni Hiltunen för att sköta ekonomiska frågor, "helhetsuppställningsministerutskottet". För att biträda detta utskott tillsattes ett "tekniskt utskott", som bestod av s.k. opartiska medlemmar och representanter för arbetsmarknadsparterna och hade till uppgift att bereda en ny lönereglering. Tekniska utskottet fördelade sig samtidigt i tre vänsterorienterade och tre borgerliga ledamöter³⁹.

Varjonen, som 19.8.1948 hade förordnats till minister utan portfölj, förordnades 20.8.1948⁴⁰ att delta i arbetet inom finansministeriet och i ledningen för ministerutskottet för ekonomiska frågor. Ministerutskottet samlade en teknisk kommission för att bereda ett stabiliseringsprogram. I kommissionen ingick bl.a. arbetsmarknadsfolk.

---

³⁴ TN I/SA; Socialministeriets förordande om att hyra rum åt Ekonomiska rådets sekretariatet från Börsklubben samt hyresavtal med börsklubben.

³⁵ Mansner: Suomalaista yhteiskuntaa rakentamassa, Suomen Työnantajain Keskusliitto 1940 - 1956 s. 281, Jyväskylä 1984

³⁶ J.K. Paasikivis dagböcker 1944 - 1956 I del s. 491(i finska upplagan) Redaktion Yrjö Blomstedt och Matti Klinge, Juva 1985

³⁷ Mansner: id. s. 284

³⁸ J.K. Paasikivis dagböcker 1944 - 1956 I del s. 491(i finska upplagan)

³⁹ AFC:s styrelses arbetsutskotts protokoll 3.9.1947

⁴⁰ SR prot. 19.8. och 20.8.1948, Hyvämäki: Valtioneuvosto 2. maailmansodan jälkeen vuoteen 1957 i boken Valtioneuvoston historia II osa ss. 340 - 341, Helsingfors 1977 samt Mansner: id. s. 314

1.8 Generalplanekommittén, tillsatt 4.2.1949

Statsrådet tillsatte 4.2.1949⁴¹ en generalplanekommitté, under ledning av Sakari Tuomioja, och den fick i uppdrag att göra upp en ekonomisk generalplan och att lägga fram förslag för att lösa de aktuella ekonomiska problemen. Betänkandet (kommittébetänkande 1949:7)⁴² blev färdigt 28.5.1949.

Kommittén hade 6 sektioner: jordbrukssektionen, bostadsproduktions- och hyressektionen, industrisektionen, regleringspolitiska sektionen, sektionen för statshushållningen och penningpolitiska sektionen.

Ordförande i generalplanekommittén var Tuomioja, vice ordförande var Klaus Waris och sekreterare Reino Rossi.

1.9 Ekonomiskt-politiska planeringskommissionen, tillsatt 12.5.1951

Då man 2.5.1951 hade nått en borgfred, tillsattes på det sätt som förutsattes i avtalet en ekonomiskt-politiskt planeringskommission som fick sitt kansli i samband med avdelningen för folkhushållningen⁴³.

Rådets fick följande uppgifter:

- att behandla de i regeringen beredda planerna för åtgärder för att sanera de ekonomiska förhållandena och att uppnå balans mellan priser och löner samt att i samarbete med regeringen bereda ett detaljerat långsiktigt program för den ekonomiska politiken.

Sedan det stabiliseringsprogram som förutsatts i borgfredsavtalet godkänkts hösten 1951 började det ekonomisk-politiska planeringsrådet utarbeta ett detaljerat långsiktigt program för den ekonomiska politiken. Syftet med stabiliseringsprogrammet⁴⁴ var att hejda inflationen och uppnå ekonomisk balans samt att därmed bereda tid och möjligheter för att överväga ekonomiska och ekonomisk-politiska planer för en längre period. Ett utkast till ekonomi- och sysselsättningsprogram blev färdigt i april 1952, och låg till grund för ett nytt utkast till basprogram för den ekonomiska politiken i november 1952⁴⁵.

Planeringsrådet hade sektioner:

---

⁴¹ SR prot. 4.2.1949, RA

⁴² Kom.bet. 1949:7, Helsingfors 1949

⁴³ TSN/SA samt Regeringens berättelse till Riksdagen, Riksdagshandlingar 1952

⁴⁴ Vakauttamisohjelma, Helsinki 1952

⁴⁵ Luonnos perusohjelmaksi, Helsinki 1952

- arbetsutskottet (Aura ordf., Tervo, Virolainen, Sumu, Simonen, Korpela, Karikoski, Antikainen och Olin)
- sysselsättningsutskottet
- expertkommissionen för utarbetande av en samhällsekonomisk principutredning ("Waris kommission")
- lantbrukets priskommission ("Pihkalas kommission")
- kommissionen för effektivisering av priskontrollen
- kommissionen för nedskärning av statens utgifter
- lönerigeringskommissionen
- spannmålskommissionen
- statshushållningens industrialiseringskommission
- kommissionen för minskande av behovet av skogsarbetskraft
- hyreslagskommissionen
- exportkonjunkturkommissionen
- kommissionen för glesbygdens outnyttjade skogsresurser
- investeringskommissionen och investeringsrådet.

Då svårigheter hade uppstått i planeringsrådet var det arbetsutskottet som publicerade utkastet till basprogram. Statsministern bad Aura och Törnqvist utarbeta ett program för att sänka kostnadsnivån, det så kallade A-T-programmet. Då detta läckt ut i offentligheten gav statsminister Kekkonen sitt eget K-program i början av juni 1953⁴⁶.

Planeringsrådet avslutade sitt arbete redan 1952, men i augusti 1954 sammankallades det ännu för att slutgiltigt godkänna basprogrammet. Det basprogram⁴⁷ för den ekonomiska politiken som planeringsrådet godkände i augusti 1954 var detsamma som det program som arbetsutskottet utarbetat ett och ett halvt år tidigare. Planeringsrådet såg sig därmed ha slutfört sitt arbete.

1.10 Ekonomiska rådet, tillsatt 9.9.1954 och enligt förordning 13.1.1955

Enligt det ovan nämnda basprogrammet skulle det inrättas en permanent ekonomisk-politisk planeringsbyrå som fungerade i finansministeriets folkhushållningsavdelnings lokaler. Enligt statsrådets beslut⁴⁸ var det ekonomiska rådets uppgifter mycket likartade dem som nämndes i den förordning som gavs något senare⁴⁹.

Det ekonomiska rådet behandlade redan år 1954 frågor som gällde bibehållande av en stabil pris-och lönenivå, förnyande av lönerigeringen och systemet för stabilisering av lantbruksinkomsten, ett system med konjunk-

---

⁴⁶ Hyvämäki: id. s. 392 - 393

⁴⁷ Grundprogram för den ekonomiska politiken, Helsingfors 1955 på finska Perusohjelma, Helsinki 1954

⁴⁸ SR prot. 9.9.1954, RA

⁴⁹ SR prot. 13.1.1955, RA

turreserveringar för exporten, det ekonomiska läget med hänsyn till frågan om penningvärdet och vilka penningpolitiska åtgärder detta krävde. Det ekonomiska rådet lade för statsrådet fram förslag beträffande de frågor som det behandlat⁵⁰.

I december gavs en förordning om det ekonomiska rådet och den ekonomisk-politiska planeringsbyrån (538/54; 30.12.1954). Enligt denna förordning skall, för att bereda frågor som ansluter sig till handhavandet av statens ekonomisk-politiska uppgifter, tillsättas ett ekonomiskt råd som lyder under statsrådet och närmast statsrådets kansli, och till dess biträde en temporär ekonomisk-politisk planeringsbyrå.

Mandattiden för det ekonomiska rådet var två år. Det hade utöver ordföranden minst 10 och högst 14 ledamöter, av vilka två skulle vara medlemmar av statsrådet. De övriga ledamöterna skulle företräda de ekonomiska organisationer, inrättningar eller ämbetsverk som med hänsyn till medlem-santalet eller annars bäst företrädde respektive områden.

Det ekonomiska rådets uppgifter var enligt förordningen:

- 1) att följa med utvecklingen av de ekonomiska förhållandena samt att behandla och bereda åtgärder för att främja:
bevarandet av den inre finansiella jämvikten;
upprätthållandet av en hög och jämn sysselsättning;
höjandet av produktionen och nedbringandet av produktionskostnaderna samt en produktionsinriktning som motsvarar vårt lands naturliga förutsättningar;
en rättvis fördelning av produktionens resultat och av levnadsnivåns höjning; och
- 2) att avge utlåtanden rörande ärenden som var under behandling i statsrådet och att utföra andra av statsrådet möjligen givna uppdrag.

Det ekonomiska rådet hade rätt att inrätta sektioner och till dem välja sakkunniga som bisittare samt att ta sekreterare utöver den av statsrådet förordnade sekreteraren.

Den ekonomisk-politiska planeringsbyrån hade till uppgift att

- 1) för det ekonomiska rådet uppgöra utredningar och bereda förslag till åtgärder i frågor som hörde till rådets uppgifter;
- 2) verka som det ekonomiska rådets kansli och handha andra av det ekonomiska rådet givna uppdrag;
- 3) följa med den ekonomiska utvecklingen och den ekonomiska forskningen samt förverkligandet av ekonomisk-politiska åtgärder; samt
- 4) stå i samverkan med de organ som i anslutning till de ekonomiska organisationerna och inrättningarna utför ekonomiskt forsknings- och utredningsarbete.

---

⁵⁰

Före utgången av rådets första tvåårsperiod var dess första ordförande, Teuvo Aura, missnöjd med förhållandet mellan rådet och regeringen. Att rådet på eget initiativ blandade sig i ekonomisk-politiska angelägenheter irriterade regeringen redan före generalstrejken. Enligt Aura informerade regeringen inte rådet om vad den gjorde med rådets förslag. Rådet fick inte heller bereda de viktigaste ekonomisk-politiska avgörandena och regeringen informerade inte om sina egna planer. Aura avgick 31.10.1956⁵¹

Ett nytt ekonomiskt råd tillsattes 28.1.1957⁵² och till ordförande förordnades avdelningschef Gunnar Korhonen. Det ekonomiska rådet lämnade under år 1957 bl.a. förslag om begränsning av fullmakterna för reglering av utrikeshandeln och om ändring av vissa skattelagar, och under år 1958 gav det ett betänkande om investeringarnas omfattning och struktur samt ett förslag om förnyande av lönestatistiken. Då rådets mandatperiod löpte ut hade sektionerna slutfört sitt arbete, med undantag av den sektion som tillsatts 12.5.1958 för att beandla frågan om en gemensam nordisk marknad, men inte alls hade sammanträtt. Rådet sammankallades inte mera i början av 1959⁵³.

Rådets arbetskapacitet hade börjat minska efter generalstrejken, och dess ställning hade försvagats. I april föreslog bl.a. medlemmen Korpela (MTK) att rådet skulle indras som onödigt. Ordföranden meddelade medlemmarna att "det är skäl att på föredragningslistan för följande möte ta med frågan om att upphöra med rådets verksamhet"⁵⁴. Erfarenheterna från Västeuropa visade att man inte hade lyckats finna någon bättre form för samarbete mellan beslutsfattarna inom den privata sektorn och den offentliga sektorn.

I början av 1959 tillsattes inte längre det ekonomiska rådet, utan i stället tillsattes en kommitté för uppgörande av ett ekonomiskt program.

Det ekonomiska rådet biträdades av den ekonomisk-politiska planeringsbyrån, som upplöstes 1960. Chefen för planeringsbyrån och de biträdande byråcheferna hade på framställning av det ekonomiska rådet förordnats av statsrådet.

1.11 Kommittén för uppgörande av ett ekonomiskt program, tillsatt 18.4.1959

Denna kommitté hade till uppgift att till utgången av 1959 utarbeta ett utkast till ett produktionspolitiskt program för de närmaste åren. I programmet skulle man fästa uppmärksamhet vid den rådande, delvis regionala undersysselsättningen samt vid den fortlöpande ökningen av den arbetsföra befolkningen, som bedömdes pågå ännu efter 1960-talet⁵⁵.

---

⁵¹ Mansner: Suomalaista yhteiskuntaa rakentamassa, Suomen Työnantajain keskusliitto 1956 - 1982 s. 222, Jyväskylä 1990 och Tiuhonen: samt Hyvämäki: id s. 452

⁵² SR prot. 28.1.1957, RA samt Nousiainen: id. s. 74

⁵³ TN III/SA: verksamhetsberättelserna

⁵⁴ TN III/SA: Korhonen och Korpelas brevutkast

Programmet skulle utformas så att det ökade arbetstillfällena med tanke på en balanserad användning av de tillbudsstående produktionsmöjligheterna inom olika näringsgrenar samt så att man definierade de ekonomisk-politiska uppgifter som detta innebar för statsmakten, med beaktande också av konjunkturpolitiska och finansiella synpunkter.

Ordförande för kommittén var Eino Saari och generalsekreterare fram till 3.12.1959 Allan Kankkunen och efter honom Jussi Linnamo.

Kommittén utarbetade snabbt ett delbetänkande om ett ekonomiskt råd (kommittébetänkande 1959:47)⁵⁶, i vilket man behandlade inte bara ett organ av typen ekonomiskt råd utan också andra organisationsfrågor i samband med utvecklandet av den ekonomiska forskningen och den ekonomiska politiken, såsom tillsättande av en investeringsdelegation i samband med finansministeriet, inrättande av en särskild oberoende ekonomisk forskningsanstalt samt kompletterande av den ekonomiska statistiken.

Kommittén föreslog, att man till regeringens hjälp skulle tillsätta ett permanent rådgivande ekonomiskt-politiskt organ bestående av företrädare för olika organisationer och näringsgrenar. Kommitténs förslag till lag om statens ekonomiska forskningsanstalt avviker inte ideellt mycket från lagen om Statens ekonomiska forskningscentral (VATT).

I kommittén bereddes också en promemoria "Tillväxtmodell för Finlands samhällsekonomi och beräkning av tillväxttakten inom de olika näringsgrenarna". Promemorian hade utarbetats av kommittémedlemmarna Wahlbeck, Linnamo och Laurila.

Kommitténs andra delbetänkande, Produktionspolitiskt program, blev färdigt i april 1960 (kommittébetänkande 1960:9)⁵⁷. Enligt programmet kan ekonomisk tillväxt och hög sysselsättning uppnås endast så att 1) man skapar gynnsamma förutsättningar för produktionsverksamheten och 2) företagen på eget initiativ utnyttjar dessa förutsättningar. Kommittén ansåg det bl.a. nödvändigt att Finland skulle få samma fördelar som EFTA-länderna i den inbördes utrikeshandeln.

1.12 Ekonomiska rådet, tillsatt 7.6.1962

Karjalainens regering tillsatte 7.6.1962 ett ekonomiskt råd⁵⁸ med stöd av förordningen från 1954. Då dess tvååriga mandatperiod löpte ut tillsattes ett nytt råd 4.6.1964. I december 1964 fick rådet färdigt sitt långsiktiga ekonomisk-politiska tillväxtprogram, "Ekonomiska rådets betänkande om tillväxtpolitiken under de närmaste åren" (kommittébetänkande 1964:A

---

⁵⁵ Kom.bet: 1959:47, stencil, Helsingfors 1959

⁵⁶ id.

⁵⁷ Kom. bet:1960:9, Helsingfors 1960

⁵⁸ TN IV/SA; berättelse om arkiverat material

16)⁵⁹. Programmet hade utformats som en modell, och var utarbetat inom rådets forskningssektion, där Reino Rossi var ordförande och Kauko Mannermaa sekreterare. Det var närmast Linnamo och Mannermaa som hade utvecklat modellen.

Tillväxt kan endast uppnås med inkomstpolitiska medel. Uttrycket inkomstpolitik har här introducerats och det ekonomiska rådet definierade inkomstpolitiken som ett samarbete mellan den offentliga och den privata sektorn.

Följande skede är sedan det ekonomiska rådet enligt den nu gällande lagen av år 1966.

2. Förslag som ledde till att det nuvarande ekonomiska rådet inrättades

2.1 Betänkande om tillväxtpolitiken

I Ekonomiska rådets betänkande om tillväxtpolitiken under de närmaste åren (se ovan)⁶⁰ rekommenderades bl.a. att frågor som gällde inkomstbildningen inom olika grupper av inkomsttagare skulle behandlas enhetligt i ett särskilt inkomstpolitiskt förhandlingsorgan. Som ett sådant förhandlingsorgan kunde eventuellt det ekonomiska rådet fungera. Detta organ borde framför allt behandla huvudlinjerna i lönepolitiken, lantbruksfrågan, råvirkesmarknaden, kapitalinkomstbildningen och den allmänna prisbildningen och prispolitiken. Lönepolitiken kunde inlemmas i en tillväxtorienterad ekonomisk politik endast under förutsättning att den offentliga makten bedriver en konsekvent beskattnings- och inkomstöverföringspolitik som överensstämmer med den långsiktiga tillväxtpolitiken.

Till ordförande för ekonomiska rådet skulle utnämnas en av de medlemmar som utnämnts bland statsrådet, och till hans uppgifter hörde det långsiktiga planeringsarbetet. Dessutom skulle det ekonomiska rådets sekretariat ombildas till ett permanent organ inom statens tjänstemaskineri och handha de berednings- och utredningsuppgifter som planeringsarbetet i samband med den långsiktiga ekonomiska politiken krävde samt organisera och koordinera forskningsverksamheten i samband härmed.

En central del av det inkomstpolitiska förhandlingsorganets arbete skulle bestå i att utforma riktlinjerna för inkomstpolitiken och i att precisera kriterierna för inkomstpolitiken med beaktande av den långsiktiga tillväxtpolitikens krav. Det inkomstpolitiska förhandlingsorganet borde ha tillgång till så tillförlitliga utredningar som möjligt om bl.a. rådande ekonomiska förhållanden och samhällsekonomin tillväxtutsikter. Alla grupper som deltar i arbe-

---

⁵⁹ Kom. bet:1964:A 16, Helsingfors 1964

⁶⁰ id.

tet borde därtill kunna lita på de utredningar som gjorts och allvarligt sträva att söka sådana helhetslösningar som på sikt gagnar alla grupper av inkomstagare.

Det ekonomiska rådets rekommendationer behandlades i statsrådet och statsrådet förordnade det ekonomiska rådet att handha utredningen och behandlingen av de inkomstpolitiska frågorna. Den första åtgärden var att begära ett sakkunnigutlåtande om hur de inkomstpolitiska undersökningarna borde utföras samt att kartlägga vilka problem som hörde till området för denna fråga. Doktorerna Helelä och Paunio som utförde undersökningen, gav först sitt preliminära betänkande i maj 1965 och sitt slutliga utlåtande i augusti⁶¹. Ekonomiska rådet uppmanades att göra en allmän undersökning av hur inkomstfördelningen skedde och om hur priser och löner bestämdes och att uppskissera riktlinjer för inkomstpolitiken.

Därefter tillsattes en inkomstpolitisk undersökningsgrupp som skisserade upp en dispositionsplan för en undersökning av inkomstpolitiken redan till november 1965⁶². I betänkandet borde man specificera inkomstpolitikens innehåll och reda ut de begrepp som användes i den inkomstpolitiska diskussionen, göra en beskrivning av inkomstbildningen och inkomstfördelningen, utreda vilka medel som stod till buds inom inkomstpolitiken samt komma fram till en rekommendation om den inkomstpolitik som borde bedrivas i Finland.

I december 1965 behandlade det ekonomiska rådet denna disposition och undersökningsgruppen gavs i uppdrag att utarbeta ett utkast till betänkande enligt den. Sedan detta utkast blivit färdigt i oktober 1966 utarbetade det ekonomiska rådet sitt betänkande om utvecklande av inkomstpolitiken i januari 1967 (kommittébetänkande 1967:B 1)⁶³.

Enligt det ekonomiska rådets rekommendationer borde de inkomstpolitiska förhandlingarna mellan statsmakten och intresseorganisationerna inledas redan samma år. Förhandlingarna borde först föras på åtgärd av det ekonomiska rådet. Rådet kunde till de inkomstpolitiska förhandlingarna kalla också företrädare för sådana grupper av inkomstagare som inte är permanent företrädare i det ekonomiska rådet.

Utarbetandet av inkomstpolitiska lägesbedömningar borde enligt rekommendationerna bli en etablerad praxis. För ändamålet borde man inrätta en särskilt grupp av sakkunniga, bestående av företrädare för det ekonomiska rådets sekretariat, finansministeriets folkhushållningsavdelning, Finlands Banks ekonomiska forskningsinrättning och Statistikcentralen. Intresseorganisationernas ekonomiska experter skulle stå i nära kontakt med expertgruppen.

---

⁶¹ TN IV/SA; PM och utlåtanden

⁶² Kom.bet.;1967:B 1, stencil, Helsingfors 1967

⁶³ id.

Eftersom det ekonomiska rådets sekretariat som huvudsaklig uppgift har att utarbeta långsiktiga utvecklingsprognoser, innebär en koncentrerad av förhandlingsverksamheten att sekretariatets uppgifter utökas. I den inkomstpoltiska undersökningsgruppens rekommendationer skulle expertgruppen för förhandlingarna bereda lägesbedömningar två gånger om året. Därtill skulle det inrättas en ny forskartjänst särskilt för att undersöka inkomstpoltiken.

2.2 Regeringens proposition om det ekonomiska rådet

Regeringen behandlade bl.a. 4.2.1965⁶⁴ rekommendationerna i betänkandet om tillväxtpoltiken och fortsatte den utredning av inkomstpoltiken som inletts i det ekonomiska rådet. Regeringen avlät på hösten en proposition med förslag till lag om ekonomiska rådet (reg.prop. 103/1965 r.d.), och rådets sekretariat gjordes bestående. Det ekonomiska rådets uppgifter definierades helt kort i lagen, eftersom statsrådet i varje enskilt fall skulle besluta om verksamhetsmålen för rådet. Det ekonomiska rådets allmänna uppgift bestod i att lägga fram motiverade rekommendationer angående åtgärder för hur man i vårt lands ekonomi kunde uppnå en så snabb och jämn och ekonomisk tillväxt som möjligt, samtidigt med att sysselsättningen förblir hög, levnadsstandarden inom olika regioner och befolkningskretsar höjs rättvist och opartiskt, prisnivån hålls stabil och landets bytesbalans utvecklas på ett tillfredsställande sätt.

I sak är lagen och förordningen om det ekonomiska rådet (2/66 resp. 19/66) oförändrade, fränsett sekretariatets placering inom statsförvaltningen. Genom en lag från november 1969 blev ekonomiska rådets sekretariat från och med mars 1970 omorganiserat till Ekonomiska planeringscentralen.

2.3 Förslag av kommissionen för utvecklande av inkomstpoltiken

I maj 1971 tillsattes kommissionen för utvecklande av inkomstpoltiken, och den föreslog (kommittébetänkande 1971:B 85)⁶⁵ att det skulle tillsättas en inkomstpoltisk informationskommission. Som en direkt fortsättning har man tillsatt de inkomstpoltiska utredningskommissionerna, vilka har blivit etablerade som informationsproduktionspunkter.

Kommissionen föreslog vidare tillsättande av en inkomstpoltisk koordineringsgrupp. Enligt förslaget består den av en inkomstpoltisk tjänsteman samt en eller två tjänstemän som är förtrogna med nationalekonomiska och inkomstpoltiska frågor och sköter uppgiften som huvudsyssla. Detta förs-

---

⁶⁴ Tiihonen: id. s. 35

⁶⁵ Kom.bet.;1971:B 85, stencil, Helsingfors 1971

lag gick dock inte igenom. Dessutom existerar inkomstpolitisk tjänsteman inte längre som tillgängligt redskap i dessa sammanhang.

Kommissionen föreslog också att det skulle tillsättas en inkomstpolitisk kontaktkommitté för att sköta överläggningarna mellan de olika beslutsfattarna inom inkomstpolitiken. I kommittén skulle regeringen och intresseorganisationerna lägga fram sina uppfattningar om de inkomstpolitiska alternativen innan de slutliga besluten fattades. Den ovan nämnda koordineringsgruppen skulle fungera som kontaktkommitténs sekretariat. Kommissionen diskuterade om den föreslagna konstruktionen och arbetet inom det ekonomiska rådet skulle vara överlappande. Kommissionen ansåg att arbetet inom det ekonomiska rådet skulle komplettera informationskommissionens arbete. Inte heller till denna del ledde förslaget till åtgärder.

2.4 Tyngdområden i verksamheten inom de tillsatta ekonomiska råden

2.4.1 Det ekonomiska rådet under åren 1966 - 1979

Det nya ekonomiska rådet efter valet 1966 tillsatte i november en arbetsgrupp för att utarbeta ett betänkande om hur formerna och metoderna för den totalekonomiska planeringen borde utvecklas. Arbetsgruppens betänkande "Den totalekonomiska planeringen och utvecklande av den i Finland. Betänkande av arbetsgruppen för ekonomisk planering, tillsatt av det ekonomiska rådet"⁶⁶ blev färdigt 1968. Arbetsgruppen skisserade upp ett program för utvecklande av den totalekonomiska planeringen. Den rekommenderade att man skulle skapa ett system i vilket den totalekonomiska planeringen betjänar beslutsfattandet inom statsrådet och hela samhället. Statsmakten och organisationerna har kontakt inom det ekonomiska rådet och de årliga inkomstförhandlingarna är den viktigaste samarbetshändelsen.

I juni 1968 grundades en inkomstpolitisk undersökningsgrupp bestående av företrädare för arbetsmarknads-, lantbruksproducent- och konsumentorganisationerna samt forskningsinrättningarna för att göra utredningar och lägesbedömningar. Gruppens sammansättning påminner om de senare inkomstpolitiska utredningskommissionerna⁶⁷.

Det ekonomiska rådet utarbetade också ekonomiska prognoser på medellång sikt. 1967 publicerade det en bedömning av folkhushållningens utvecklingsområden fram till år 1970 (kommittébetänkande 1967:B 72) och 1969 utkom Folkhushållningens utvecklingsutsikter 1969-1973. 1972 var det dags för Utvecklingsutsikter för Finlands folkhushållning fram till år 1980⁶⁸.

---

⁶⁶ Kokonaistaloudellinen suunnittelu ja sen kehittäminen Suomessa. Talousneuvoston asettaman taloudellisen suunnittelun työryhmän mietintö, stencil, Helsingfors 1968

⁶⁷ TN V/SA; berättelse om arkiverat material

⁶⁸ TN V och TN VI/SA; verksamhetsberättelserna

Ett betänkande om den finska skogs- och trähushållningens produktionsmöjligheter under åren 1970-2015 färdigställdes 1969. En rapport av rådets konkurrenskraftsektion utgavs i maj 1970. 1971 publicerades betänkanen om arbetskraftspolitiken (kommittébetänkande 1971:B 8) och struktur- och finansieringspolitiken i Finland på 1970-talet (kommittébetänkande 1971:A 19) samt ett betänkande av integrationssektionen. 1974 gavs betänkanen om den internationella integrationen, en bedömning av den finska samhälls-ekonomins reala tillväxtförutsättningar (kommittébetänkande 1974:61) samt en slutrapport över områdesräkenskaperna. Det ekonomiska rådet ledde också utarbetandet av utvecklingsprognoserna under åren 1969-1973⁶⁹.

Tyngdpunkten i det ekonomiska rådets arbete låg i slutet av 1960-talet på ekonomiska prognoser och byggande av modeller.

I början av följande decennium utvidgades det ekonomiska rådets arbete i riktning mot samhälls-ekonomisk planering. Man började utveckla sociala indikatorer för att mäta den sk. livskvaliteten (Ekonomiska rådet: Livskvalitet, 1972)⁷⁰ och tillämpa ekonomiska modeller på den regionala planeringen (Ekonomiska rådets regionsektion: Totalekonomisk regional granskningsram, 1972)⁷¹.

I september 1972 beslöt man att fortsätta verksamheten inom den arbetskraftspolitiska sektionen och tillsätta en inkomstpolitisk sektion för att fortsätta med det inkomstpolitiska utredningsarbetet. Sektionen hade till uppgift 1) att bedöma de totalekonomiska verkningarna av de inkomstpolitiska lösningarna, utarbeta inkomstpolitiska lägesbedömningar och även i övrigt följa den inkomstpolitiska utvecklingen, 2) att inom sektionen föra en diskussion för att klarlägga de inkomstpolitiska begreppen samt 3) att låta utföra undersökningar och utredningar som betjänade den inkomstpolitiska diskussionen⁷². Efter den inkomstpolitiska informationskommissionens betänkande⁷³ lösgjordes det inkomstpolitiska utredningsarbetet år 1972 från det ekonomiska rådet.

Det ekonomiska rådets sekretariat, från 1969 ekonomiska planeringscentralen, utsträckte sin verksamhet till den samhällspolitiska planeringen och till den regionala planeringen. Det ekonomiska rådet blev åsidosatt i det inkomstpolitiska beslutsfattandet. Arbetsmarknadsorganisationerna och det politiska systemet lösgjorde sig från planeringsorganisationen. Så förlorade den av de ekonomiska råden ledda planeringen en del av sin legitimitet. Ansvaret för den ekonomisk-politiska planeringen övergick allt mera till

---

⁶⁹ Ekonomiska rådets verksamhetsberättelser; även Regeringens berättelse till Riksdagen, Riksdagshandlingar resp år.

⁷⁰ Talousneuvosto, Yhteiskuntapolitiikan tavoitteita ja niiden mittaamista tutkiva jaosto: Elämisen laatu - tavoitteet ja mittaminen, stencil, Helsingfors 1972

⁷¹ Talousneuvosto, Aluejaosto: Kokonaistaloudellinen alueellinen tarkastelukehikko, stencil, Helsingfors 1972

⁷² TN VI/SA; verksamhetsberättelserna

⁷³ Kom.bet.:1974:4, stencil, Helsingfors 1974

finansministeriet. Det ekonomiska rådet lösgjorde sig från planeringscentralens rekommendationer till åtgärder. Denna samma lösgjordhet finner Tiihonen karakteristisk också för 1980-talet (Tiihonen, 1989 s. 58)⁷⁴. Ekonomiska rådets roll och därigenom även sekretariatets uppgifter förändrades.

De ekonomiska råden hade tillsatts för tvåårsperioder sedan 1966, men 1974 tillsattes inte något nytt ekonomiskt råd då det föregående ekonomiska rådets mandatperiod utgick 6.7.1974⁷⁵. Ett nytt ekonomiskt råd tillsattes dock år 1975. Det gav Ekonomiska planeringscentralen i uppdrag att bereda ett program för inflationsbekämpning. På basis av en rapport om detta utarbetades ett papper med allmängiltiga mål som rådet behandlade följande år. Uppmuntrad av Ekonomiska rådet satte Ekonomiska planeringscentralen i gång ett utredningsarbete om nationalekonomiska frågor på lång sikt, vilket resulterade i publikationen "Finland 1990 - Utvecklingsutsikter inom nationalekonomin" (1977). Man gjorde också utredningar om investerings- och finansieringsfrågor, arbetstidsfrågan, pensionspolitiken, skattepolitiken och den offentliga ekonomins finansieringsproblem⁷⁶.

Det ekonomiska råd som tillsattes 1977 beslöt att arrangera ett uppföljningsseminarium till OECD:s Interfutures-projekt som behandlat långsiktiga frågor. 1978 arbetade det ekonomiska rådet inte särskilt aktivt och 1979 tillsattes inget nytt ekonomiskt råd⁷⁷.

2.4.2 Ekonomiska rådet 1980 -

Ett nytt ekonomiskt råd tillsattes för den mandatperiod som började 1.4.1980. Nu utnämndes inga suppleanter för medlemmarna. Rådet blev ett diskussionsforum där man närmast behandlade bedömningar av den ekonomiska utvecklingen på kort och medellång sikt, alternativa åtgärdslinjer och frågor i anslutning till regeringens planer. Denna karaktär av diskussionsforum underströks av möjligheterna till konfidentiella diskussioner, då inga suppleanter hade utnämnts⁷⁸.

1981 färdigställdes en långsiktig beskrivning "Finland 1995 - en grund för utvecklande av samhällsekonomin". Inom det ekonomiska rådet (1982-1983) fortsatte det föregående rådets verksamhetsformer. Därtill ordnades seminariet Skogen 2000 och 21.3.1983 tillsattes en sektion för att utarbeta ett långsiktigt utvecklingsprogram för skogsbruket (programmet Skogen 2000)⁷⁹.

---

⁷⁴ Tiihonen: id. s. 89

⁷⁵ TN VII/SA; verksamhetsberättelserna

⁷⁶ Resp. årens verksamhetsberättelser

⁷⁷ Verksamhetsberättelsen 1978; Minister Esko Rekola som ordförande kallade inte rådet till möten.

⁷⁸ Verksamhetsberättelsen 1980

⁷⁹ Verksamhetsberättelsen 1981-83

De viktigaste diskussionsfrågorna i det nya ekonomiska rådet (1984-1985) gällde inkomstpolitiken, beskattningsfrågor, penningpolitiken, arbetskraftsfrågor, pris- och konkurrenspolitiska frågor samt färdigställande av programmet Skogen 2000 år 1985. Också Tillväxtmöjligheter för den finska samhällsekonomin 1985 - 2000 utkom detta år⁸⁰.

Diskussionstema under det föregående ekonomiska rådet utökades (1986-1987) med utbildnings- och forskningspolitiska frågor, en uppskissering av totalskattereformen, den åldrande befolkningen samt handelspolitiska utsikter. Hösten 1987 ordnades en konferens om temat "Människan och det förnyade arbetslivet"⁸¹.

Det nya ekonomiska rådet (1988-1989) hade på sin agenda utom tidigare teman också deltagandesystem, lantbrukspolitik, den europeiska integrationen, kommunalekonomin, frågor i samband med teknologin samt miljöekonomin. En särskild utredning om problemen till följd av det växande underskottet i bytesbalansen samt om åtgärder som rekommenderades på denna grund färdigställdes våren 1989. Som en fortsättning på utredningsarbetet kompletterades rapporten med en utredning om exportutvecklingen⁸².

1990 färdigställdes rapporten Finland 2005 - en tid av utmaningar och förberedelser. I augusti 1990 ordnades den första miljökonferensen.

Ekonomiska planeringscentralen antog en ny roll som i mycket liknade en forskningscentral, något som blev bekräftat genom inrättande av Statens ekonomiska forskningscentral i oktober 1990. De uppgifter som hörde till ekonomiska rådets sekretariat utfördes vid sidan av de övriga uppgifterna. I och med ekonomiska rådets ändrade karaktär fick sekretariatets uppgifter närmast karaktären av ad hoc-utredningar.

---

⁸⁰ Verksamhetsberättelsen 1985

⁸¹ Verksamhetsberättelserna 1986 och 1987

⁸² Verksamhetsberättelserna 1988 och 1989

Bilaga 1:
Ledamöterna i ekonomiska råden el. dyl 1920 -

Ekonomiska kommissionen, tillsatt 21.10.1920

J.K. Paasikivi   ordförande
J. von Julin
Väinö Tanner
F.M. Pitkäniemi
August Ramsay
V.A. Lavonius
Otto Stenroth
Juhani Sahlbom
Hans Nylander
Karl Stockmann
Leo Ehrnrooth   fr.o m. 22.10.1920

Ekonomiska kommissionen, tillsatt 22.6.1921

Otto Stenroth   ordförande
Leo Ehrnrooth   viceordförande
V.A. Lavonius
Väinö Tanner
B. Westermarck
F.M. Pitkäniemi
V.M.J. Viljanen
Allan Viranko   sekreterare

Ekonomiska konferensen, tillsatt 30.11.1928

A.K. Cajander   ordförande
Risto Ryti
J.K. Paasikivi
K.J. Ellilä
J. von Julin
E. Huttunen
Rieti Itkonen
J.W. Keto
Juhani Leppälä
Niilo Mannio
F.M. Pitkäniemi
H. Ramsay
Väinö Tanner
E.M. Tarkkanen
R. Walden
J.H. Vennola
V.M.J. Viljanen
Br. Suviranta   sekreterare

Ekonomiska kommittén, tillsatt 1.11.1940

Väinö Tanner ordförande
Vilho Annala
V.A. Arola
Eero Ilves
K.J. Kalliala
Arvi Oksala
J.V. Rangell
Br. Suviranta
E.M. Tarkkanen
Eero A. Wuori
R. von Fieandt

Kommittén för uppgörande av en ekonomisk plan, tillsatt 14.11.1940

Br. Suviranta ordförande
G.A.J. Gadolin
Niilo Kanto
O.W. Louhivuori
Berndt Grönblom
Eljas Kahra
Eino Saari
L.O. Hirvensalo
Juho Jännes
Wilhelm Wahlforss
Artturi I. Virtanen
Eero A. Wuori
Hugo E. Pipping generalsekreterare
K.O. Alho sekreterare

Den rådgivande delegationen för folkhushållningen, tillsatt 1.3.1942

Mauno Pekkala ordförande t.o.m 22.5.42
Väinö Tanner ordförande 22.5.42-8.8.1944
Onni Hiltunen ordförande 8.8.1944-17.11.1944
Johan Helo ordförande 17.11.1944-17.4.1945
Sakari Tuomioja ordförande 17.4.1945-27.7.1945
Ralf Törngren ordförande fr.o.m 27.7.1945
Br. Suviranta * viceordförande t.o.m 28.2.46
Klaus Waris (*) viceordförande fr.o.m 1.3.46
Jalo Aura t.o.m 1944
Rainer von Fieandt
Yrjö Harvia
Lauri Helenius * t.o.m 1943
Onni Hiltunen t.o.m 1944
Emil Huunonen

Emil Jokinen	
Eljas Kahra	
Niilo Kanto	t.o.m 31.3.1945
K. Kivialho *	
Arvi Oksala *	
Hugo E. Pipping *	
Harald Roos	
Eino Saari *	
J.O. Söderhjelm	(* fr.o.m 1943)
Wilhelm Wahlforss	
Artturi I. Virtanen	
K.J. Ellilä	t.o.m 1943
A. Benj. Helander	t.o.m 31.3.1945
Janne Hakulinen	
Artturi Hiidenheimo	
Mauri Honkajuuri	t.o.m 31.3.1945
Juho Jännes *	
K.J. Kalliala	
J.W. Keto	
O.W. Louhivuori	
E.Y. Pehkonen	t.o.m 31.3.1945
Kari Reenpää	t.o.m 31.3.1945
Valter Rydman	t.o.m 31.3.1945
A.E. Tudeer	
Helena Virkki	
Erkki Härmä	
Eero A. Vuori *	t.o.m 21.9.1944
Martti Levon	fr.o.m 1943
Aku Sumu	fr.o.m 1944
Eero J. Korpela	1944 - 31.3.1945
Jalmari Laakso	fr.o.m 21.9.1944
Nils Korkman	fr.o.m 1944
Väinö Tanner	1944 - 31.3.1945
Oiva Jääskeläinen	fr.o.m 1.4.1945
Vafrid Eskola	fr.o.m 1.4.1945
Heikki Huhtamäki	fr.o.m 1.4.1945
Paavo Korpisaari	fr.o.m 1.4.1945
E. Pusa	fr.o.m 1.4.1945
Rafael Rinne	fr.o.m 1.4.1945
Matti Leppo	sekreterare
K.O. Alho	sekreterare i arbetsutskottet

Ekonomiska rådet, tillsatt 3.10.1946 - 31.12.1948, verksamheten slutade 1.10.1947

Teuvo Aura	ordförande
Klaus Waris	viceordförande
Emil Huunonen	Olavi Lindblom

Uuno Hiironen	Frans Hiillos
Allan Eugen Järvenpää	Lauri Myllymäki
Eero Antikainen	Aarre Happonen
Yrjö Enne	Toivo Hjalmar Långström
Kusti Kulo	Jaakko Parkkari
V.J. Sukselainen	Veikko Ihamuotila t.o.m 17.10.46
	Viljo Venho fr. o. m 17.10.46
Johannes Virolainen	Eero Korpela t.o.m 17.10.46
	Toivo Ikonen fr. o. m 17.10.46
Ilmari Kalkkinen	Hans Ensio Perttula
Emil Skog	Alpo Lumme
Jalmari Laakso	Jorma Jalava
Paavo Raittinen	Aarre Simonen
V.A.M. Karikoski	Yrjö Vesa
C-E. Olin	Nils Meinander
J.O. Söderhjelm	Aarne Koskelo

17.10.46 ytterligare följande ledamöter och suppleanter

Eero Korpela	Lassi Olli Hirvensalo
Martti Miettunen	Samuli Simula
Antero Rinne	Gunnar Henriksson
Ville Puumalainen	Aino Mikkola
Erik Törnqvist	generalsekreterare

"Tekniska utskottet utnämnt av ministerutskottet för helhetsuppörelsen"
1947-1949

Teuvo Aura
Klaus Waris
Raf. Rinne
V.A.M. Karikoski
Emil Huunonen
Väinö Tattari

Generalplanekommittén, tillsatt 4.2.1949

Sakari Tuomioja	ordförande
Klaus Waris	viceordförande
Teuvo Aura	
Rainer v. Fieandt	
Päiviö Hetemäki	
Emil Huunonen	t.o.m 17.5.1949
V.A.M. Karikoski	t.o.m 5.5.1949
J. Koivisto	
Eero J. Korpela	t.o.m 17.5.1949
T. Kujala	
H. Lehti	

O. Mattila	
T. Nissinen	
H. Nysten	t.o.m 17.5.1945
C-E. Olin	t.o.m 17.5.1945
A. Solin	t.o.m 5.5.1945
V. Tattari	t.o.m 13.4.1945
H. Tiainen	
R. Törngren	
U. Varjonen	
T.N. Vilhula	
Kalle Kauppi	fr.o.m 17.5.1949
Åke Gartz	fr.o.m 5.5.1949
Nils Svartström	fr.o.m 5.5.1949
Olavi Lindblom	fr.o.m 17.5.1949
Juho Jännes	fr.o.m 17.5.1949
J.O.Söderhjelm	fr.o.m 17.5.1949
Yrjö Fellman	fr.o.m 17.5.1949
Uuno Hiironen	fr.o.m 13.4.1949
Reino Rossi	sekreterare

Ekonomiskt-politiska planeringskommissionen, tillsatt 12.5.1951 Ledamöterna i arbetsutskottet är markerade med *, resp suppleanter inom parentes

Teuvo Aura *	ordförande	
Penna Tervo * (Tiainen)	viceordförande	
Johannes Virolainen *	viceordförande	t.o.m 4.10.1951
Martti Miettunen * (Aittoniemi)	viceordförande	fr.o.m 4.10.1951
Aku Sumu * (Lindblom)		
Olavi Lindblom		
Vilho Pulkkinen		
V. Liljeström		
Vihtori Rantanen		
Eero Antikainen * (Rantanen)		
H. Tiainen		
Jalmari Laakso		
Aarre Simonen * (Valjakka)		
Väinö Leskinen * (Liljeström)		
Matti Janhunen		
Yrjö Murto		
V.A.M. Karikoski * (Svartström)		
Justus Ripatti		
K. Marjomaa * (Mattila)		
C-E. Olin * (Oittinen)		
J.O. Söderhjelm * (Puhakka)		
Eero J. Korpela		
Väinö E. Nieminen * (Kaltio)		
Klaus Waris *		
Y.E. Puhakka		

Samppa Aittoniemi	
V. Ihamuotila	
Lauri Kirves	
Erik Törnqvist	generalsekreterare till 12.53
N. Nilsson	sekreterare till 12.53
Reino Rossi	sekreterare till 12.53
Göran Stjernschantz	sekreterare till 12.53
Allan Kankkunen	generalsekreterare från 12.53
Kaarlo Pitsinki	sekreterare från 12.53
Pentti Poukka	sekreterare från 12.53

Ekonomiska rådet, tillsatt 9.9.1954 och enligt förordning 13.1.1955

Teuvo Aura	ordförande	
Viljami Kalliokoski		Hannes Tiainen
Aarre Simonen		Johannes Virolainen
Väinö Leskinen		Mauno Laitsaari
Penna Tervo		Verner Korsbäck
Hans Perttula		Väinö Nieminen
Eero Korpela		Veikko Ihamuotila
C-E. Olin		Osmo Oittinen
J.O. Söderhjelm		Lauri Kirves
V.A.M. Karikoski		Nils Svartström
Kalle Marjomaa		Jorma Mattila
Vihtori Rantanen		Valdemar Liljeström
Eero Antikainen		Veikko Puskala
Olavi Lindblom		Kauko Valjakka
		Aarre Happonen
Ahti Karjalainen	sekreterare	
Allan Kankkunen	sekreterare	
Olli J. Uoti	sekreterare	
Kaarlo Pitsinki	sakkunnig	

Ekonomiska rådet, tillsatt 28.1.1957

Gunnar Korhonen	ordförande	
Johannes Virolainen		
Hannes Tiainen		
Eero Antikainen		Mikko Laaksonen
V.A.M. Karikoski		Nils Svartsström
Eero J. Korpela		Veikko Ihamuotila
Väinö Leskinen		Ahti M. Salonen
Olavi Lindblom		Aarre Happonen
Kalle Marjomaa		Jorma Mattila
Martti Miettunen		Hans E. Perttula
C-E. Olin		Osmo Oittinen
Ahti Karjalainen		Väinö E. Nieminen

Vihtori Rantanen
J.O. Söderhjelm
Aarre Simonen

Väinö Puskala
Lauri Kirves
Valdemar Liljeström
Verner Korsbäck

Ekonomiska rådet, tillsatt 18.4.1959

Eino Saari ordförande
Eino H. Laurila viceordförande
Samuli Suomela
Lars Wahlbeck
Terho Pulkkinen
Heikki Valvanne t.o.m 16.10.59
Ahti M. Salonen
Jussi Linnamo fr.o.m 16.10.58
Allan Kankkunen generalsekreterare t.o.m 3.12.59
Jussi Linnamo generalsekreterare fr.o.m 3.12.59

Ekonomiska rådet, tillsatt 7.6.1962

Ahti Karjalainen ordförande
Osmo P. Karttunen t.o.m 9.1.64 T.A. Wiherheimo t.o.m 9.1.64
Reino Rossi Onni Närvänen
Esko Rekola fr.o.m 9.1.64 Olavi J. Mattila fr.o.m 9.1.64
Martti Niskala fr.o.m 9.1.64
Esa Kaitila Esko Rekola t.o.m 9.1.64
Erik Törnqvist Eino H. Laurila
Päiviö Hetemäki Harald Hormio t.o.m 9.1.64
Tauno Ranta fr.o.m 9.1.64
Veikko Ihamuotila Pellervo Saarinen
E.J. Korpela Göran Engström
Vihtori Rantanen Nils Nilsson
Lauri Kirves Jouko Paakkanen
Jorma Jalava Olavi Lindblom
Veikko Ahtola Allan Vainio
Aarne I. Välikangas Jorma Mattila
Samuli Suomela Pauli Lehtosalo
C-E. Olin t.o.m 1.10.62 Lauri Hietanen
Bror Wahlroos fr.o.m 1.10.62
Lauri Korpelainen sekreterare 21.6.62 - 15.6.63
Timo Helelä sekreterare 16.6.63 - 19.3.64
Jussi Linnamo sekreterare 20.3.64 - 20.6.64

Ekonomiska rådet, tillsatt 4.6.1964

Ahti Karjalainen	ordförande	
Esko Rekola		Olavi J. Mattila
Samuli Suomela		Martti Niskala t.o.m 30.9.64
Reino Rossi		Heikki Valvanne
Esa Kaitila		Pauli Lehtosalo
Erik Törnqvist		Eino H. Laurila
Päiviö Hetemäki		Tauno Ranta
Veikko Ihamuotila		Pellervo Saarinen
E.J. Korpela		Göran Engström
Vihtori Rantanen		Nils Nilsson
Lauri Kirves		Jouko Paakkanen
Jorma Jalava		Pentti Viita
Veikko Ahtola		Allan Vainio
Aarne I. Välikangas		Jorma Mattila
Bror Wahlroos	t.o.m 25.2.65	Lauri Hietanen
Sakari T. Lehto	fr.o.m 25.2.65	
Jussi Linnamo	sekreterare t.o.m 30.6.64	
Timo Helelä	sekreterare 1.7.64 - 1.6.65	
Jukka I. Wallenius	sekreterare fr.o.m 1.6.65	
Lauri Korpelainen	sekreterare fr.o.m 1.7.64	
Olli J. Uoti	sekreterare t.o.m 31.12.65	
Kauko Mannermaa	forskare fr.o.m 1.9.65	
Eero Tuomainen	forskare fr.o.m 1.10.65	

Ekonomiska rådet, tillsatt 1966

Mauno Koivisto	ordförande	
Ahti Karjalainen		Ele Alenius
Timo Helelä		Lauri Korpelainen
Veikko Ahtola		Jaakko Riikonen
Päiviö Hetemäki		Tauno Ranta
Veikko Ihamuotila		Heikki Haavisto
Jorma Jalava		Pentti Viita
Lauri Kirves		Jaakko Lassila
Sakari T. Lehto		Kaarlo Larna
Nils Nilsson		Pekka Morri
Jaakko Rantanen		Niilo Koljonen
Samuli Suomela		Paavo Kaarlehto
Heikki Tuominen		Pauli Heinilä
Erik Törnqvist		Eino H. Laurila
Aarne I. Välikangas		Jorma Mattila
Jukka Wallenius	sekreterare t.o.m 30.4.67	
Erkki Laatto	sekreterare fr.o.m 1.6.67	
Eero Tuomainen	sekreterare	
Kauko Mannermaa	sekreterare	

Ekonomiska rådet, tillsatt 31.5.1968

Jussi Linnamo	ordförande	
Jorma Jalava		Pentti Viita
Veikko Ihamuotila		Heikki Haavisto
Lauri Kirves		Eero Schrey
Aarne I. Välikangas		Jorma Mattila
Päiviö Hetemäki		Tauno Ranta
Sakari T. Lehto		Kaarlo Larna
Jaakko Rantanen		Aarre Manninen
Niilo Hämäläinen		Sulo Penttilä
Nils Nilsson		Pekka Morri
Erkki Salomaa		Erkki Kumpulainen
Veikko Pesonius		Jarmo Pellikka
Juhani Salminen		Unto Rissanen
Heikki Tuominen	t.o.m 4.12.68	Pauli Heinilä
Erik Törnqvist		Eino H. Laurila
Timo Helelä		Lauri Korpelainen
Samuli Suomela		Paavo Kaarlehto
Paul Paavela	fr.o.m 4.12.1968	
Erkki Laatto	generalsekretärare	

Ekonomiska rådet, tillsatt kesäkuussa 1970

Teuvo Aura	ordförande t.o.m 24.9.70	
Olavi J. Mattila	ordförande 24.9.70-4.11.71	
Päiviö Hetemäki	ordförande 4.11.71-2.3.72	
Mauno Koivisto	ordförande fr.o.m 2.3.72	
Päiviö Hetemäki	t.o.m 24.9.70	Nils Westermark t.o.m 24.9.70
Keijo Liinamaa	t.o.m 24.9.70	Esa Timonen t.o.m 24.9.70
Valto Käkelä	24.9.70-2.3.72	Arne Berner fr.o.m 24.9.70
Margit Eskman	fr.o.m 2.3.72	Leo Happonen fr.o.m 2.3.72
Reino Rossi	4.11.71-2.3.72	Keijo Liinamaa 4.11.71-2.3.72
Erkki Tuominen	24.9.70-10.6.71	
Jussi Linnamo	fr.o.m 2.3.72	
Arvo Hautala		Ismo Luimula
Timo Helelä		Markku Punttila
Niilo Hämäläinen		Mikko Laaksonen t.o.m 9.12.71
		Lauri J. Havia fr.o.m 9.12.71
Veikko Ihamuotila		Heikki Haavisto
Jorma Jalava		Aaro Haapio t.o.m 12.11.70
		Seppo Lindblom fr.o.m 12.11.70
Lauri Kirves		Eero Schrey
Oso Laakso		Aarne Välikangas
Sakari T. Lehto	t.o.m 18.8.71	Kaarlo Larna
Olli Ikkala	fr.o.m 18.8.71	
Kauko Markkanen		Jarmo Pellikka

Nils Nilsson	Pekka Morri
Paul Paavela	Jukka Wallenius t.o.m 17.12.70
	Juhani Korpela fr.o.m 14.1.71
Sulo Penttilä t.o.m 16.3.72	Jaakko Riikonen
Mauri Kavonius fr.o.m 16.3.72	
Tauno Ranta	Tapani Virkkunen
Juhani Salminen t.o.m 20.1.72	Unto Rissanen
Aulis Eskola fr.o.m 20.1.72	
Samuli Suomela	Matias Torvela
Erik Törnqvist t.o.m 17.12.70	Eino H. Laurila t.o.m 14.1.71
Rolf Kullberg fr.o.m 27.5.71	Timo Relander fr.o.m 14.1.71
	C.O. Tallgren 24.9.70 alkaen
Erkki Laatto	generalsekreterare

Ekonomiska rådet, tillsatt 6.7.1972 - 5.7.74

Mauno Koivisto	ordförande t.o.m 14.9.72 asti
Jussi Linnamo	ordförande 14.9.72-8.5.73
Jermu Laine	ordförande fr.o.m 8.5.73
Leo Happonen	Veikko Helle
Jussi Linnamo	t.o.m 14.9.72
Johannes Virolainen	fr.o.m 14.9.72 Esko Niskanen fr.o.m 14.9.72
Seppo Lindblom	fr.o.m 14.4.73
Grels Teir 14.9.72-19.1.73	Pekka Tarjanne fr.o.m 14.9.72
Jan-Magnus Jansson	fr.o.m 19.1.73
Aulis Eskola	Unto Rissanen
Niilo Hämmäläinen	Lauri J. Havia
Veikko Ihamuotila	Heikki Haavisto
Jorma Jalava	Antero Tuominen t.o.m 14.9.72
	Seppo Lindblom 14.9.72 -14.4.73
	Pekka Korpinen fr.o.m 14.4.73
Mauri Kavonius	Jaakko Riikonen
Oso Laakso	Aarne I. Välikangas
Arvo Hautala	Ismo Luimula
Kauko Markkanen	Jarmo Pellikka
Nils Nilsson	Pekka Morri
Paul Paavela	Juhani Korpela
Lauri Kirves	Heikki Pärnänen
Tauno Ranta	Tapani Virkkunen
Rolf Kullberg t.o.m 31.10.72	Timo Relander
Olli Ikkala	Kaarlo Larna t.o.m 19.10.72
	Juhani Ristimäki fr.o.m 19.10.72
Samuli Suomela	Matias Torvela
Timo Helelä	Markku Puntila
Erkki Laatto	generalsekreterare t.o.m 28.2.73
Eero Tuomainen	sekreterare

Ekonomiska rådet, tillsatt 13.3.75

Kalevi Sorsa ordförande t.o.m 14.8.75
Keijo Liinamaa ordförande 14.8.75-18.12.75
Martti Miettunen ordförande 18.12.75-30.9.76
Ahti Karjalainen ordförande fr.o.m 30.9.76
Johannes Virolainen t.o.m 14.8.75 Pekka Tarjanne t.o.m 14.8.75
Jermu Laine t.o.m 14.8.75 Matti Louekoski t.o.m 14.8.75
Kristian Gestrin (exkl. 14.8.-18.12.75) Reino Lindroos t.o.m 20.1.77
Pekka Ahtiala 14.8.-18.12.75 Jorma Uitto 14.8.- 18.12.75
Arvo Rytönen 14.8.-18.12.75 Esa Timonen ajalla 14.8.-18.12.75
Heikki Tuominen 14.8.-18.12.75
Kalevi Kivistö 18.12.75-30.9.76
Paul Paavela 18.12.75-30.9.76 Eero Rantala 18.12.75-30.9.76
Arne Berner fr.o.m 30.9.76 Irma Toivanen fr.o.m 18.12.75
Esko Rekola fr.o.m 30.9.76 Jouko Loikkanen fr.o.m 30.9.76
C.G. Aminoff fr.o.m 30.9.76
Mauno Koivisto Seppo Lindblom
Veikko Ihamuotila t.o.m 14.8.75 Heikki Haavisto t.o.m 14.8.75
Heikki Haavisto fr.o.m 14.8.75 Raimo Tammilehto fr.o.m 14.8.75
Lauri Kirves Heikki Pärnänen
Timo Laatonen (med undantag av 6.11.75-15.1.76)
Pentti Somerto fr.o.m 6.11.75 Tauno Ranta t.o.m 1.4.77
Olli Ikkala t.o.m 15.1.76 Juhani Ristimäki
Kauko Markkanen Jarmo Pellikka
Pekka Oivio Pekka Morri
Arvo Hautala t.o.m 25.11.76 Ismo Luimula
Olavi Hänninen fr.o.m 25.11.76
Oso Laakso Bjarne Lindholm
Aulis Eskola Unto Rissanen
Pekka Korpinen Gunnar Asplund
Niilo Hämäläinen Teuvo Lindström
Jouko Paakkanen Pekka Ahtiala
Mika Tiivola Seppo Konttinen
Teemu Hiltunen Timo Relander

Ekonomiska rådet, tillsatt 30.3.77

Ahti Karjalainen ordförande t.o.m 9.6.77
Esko Rekola ordförande fr.o.m 9.6.77
Arne Berner t.o.m 9.6.77 C.G. Aminoff t.o.m 9.6.77
Eero Rantala fr.o.m 9.6.77 Paul Paavela fr.o.m 9.6.77
Esko Rekola Jouko Loikkanen t.o.m 9.6.77
Kristian Gestrin t.o.m 9.6.77 Irma Toivanen t.o.m 9.6.77
Arvo Aalto fr.o.m 9.6.77 Veikko Saarto fr.o.m 9.6.77
Tuure Salo fr.o.m 9.6.77 Kristian Gestrin fr.o.m 9.6.77
Mauno Koivisto Seppo Lindblom
Heikki Haavisto Raimo Tammilehto

Lauri Kirves	Heikki Pärnänen
Pentti Somerto	Matti Korhonen
Timo Laatonen	Juhani Ristimäki
Jarmo Pellikka	Harri Koulumies
Pekka Oivio	Antero Tuominen
Olavi Hänninen	Ismo Luimula
Oso Laakso	Bjarne Lindholm
Unto Rissanen	Jaakko Kähönen
Pekka Korpinen	Gunnar Asplund
Niilo Hämäläinen	Teuvo Lindström
Pertti Kettunen	Osmo Forssel
Mika Tiivola	Seppo Konttinen
Teemu Hiltunen	Timo Relander

Ekonomiska rådet, tillsatt 1.4.1980 alkaen

Mauno Koivisto	ordförande t.o.m 22.9.81
Ahti Pekkala	
Arvo Aalto	t.o.m 26.3.81
Kalevi Kivistö	fr.o.m 26.3.81
Pär Stenbäck	
Samuli Apajalahti	
Matti Aura	
Heikki Haavisto	
Olavi Hänninen	
Stig Hästö	
Ahti Karjalainen	
Oso Laakso	t.o.m 6.8.81
Matti Kinnunen	fr.o.m 6.8.81
Pekka Oivio	t.o.m 6.8.81
Pertti Viinanen	fr.o.m 6.8.81
Matti Pekkanen	
Jarmo Pellikka	
Jorma Reini	
Timo Relander	t.o.m 19.2.81
Sirkka Hämäläinen	fr.o.m 19.2.81
Pentti Somerto	
Eero Tuomainen	generalsekreterare t.o.m 1.3.82
Paavo Pirttimäki	generalsekreterare fr.o.m 1.3.82

Ekonomiska rådet, tillsatt 1.4.1982

Kalevi Sorsa	ordförande
Ahti Pekkala	
Kalevi Kivistö	t.o.m 6.6.83
Christoffer Taxell	fr.o.m 6.6.83
Pär Stenbäck	t.o.m 6.6.83

Pekka Vennamo fr.o.m 6.6.83
Matti Aura
Heikki Haavisto
Olavi Hänninen
Stig Hästö t.o.m 6.10.83
Timo Relander fr.o.m 6.10.83
Ahti Karjalainen t.o.m 6.6.83
Rolf Kullberg fr.o.m 6.6.83
Matti Kinnunen
Samuli Apajalahti t.o.m 20.5.82
Raimo Lehtinen fr.o.m 20.5.82
Matti Pekkanen
Jarmo Pellikka
Jorma Reini
Pentti Somerto
Sirkka Hämäläinen t.o.m 1.5.82
Pertti Sorsa fr.o.m 1.5.82
Pertti Viinanen
Paavo Pirttimäki generalsekreterare t.o.m 30.9.83
Eero Tuomainen generalsekreterare fr.o.m 30.9.83

Ekonomiska rådet, tillsatt 1.4.1984

Kalevi Sorsa ordförande
Ahti Pekkala
Christoffer Taxell
Pekka Vennamo
Matti Aura t.o.m 30.9.85
Harri Spåre fr.o.m 30.9.85
Heikki Haavisto
Olavi Hänninen
Matti Kinnunen
Rolf Kullberg
Raimo Lehtinen
Matti Pekkanen
Jarmo Pellikka
Jorma Reini
Timo Relander
Pentti Somerto
Pertti Sorsa
Pertti Viinanen
Eero Tuomainen generalsekreterare

Ekonomiska rådet, tillsatt 1.4.1986-31.3.1988

Kalevi Sorsa   ordförande t.o.m 3.6.87
Harri Holkeri   ordförande fr.o.m 3.6.87
Esko Ollila   t.o.m 3.6.87
Erkki Liikanen   fr.o.m 3.6.87
Christoffer Taxell
Pekka Vennamo
Matti Puhakka   fr.o.m 3.6.87
Ulla Puolanne   fr.o.m 3.6.87
Ilkka Suominen   fr.o.m 3.6.87
Matti Aura
Heikki Haavisto
Olavi Hänninen   t.o.m 3.6.87
Aarno Aitamurto   fr.o.m 3.6.87
Matti Kinnunen
Rolf Kullberg
Raimo Lehtinen
Matti Pekkanen
Jarmo Pellikka
Jorma Reini
Timo Relander
Pentti Somerto
Pertti Sorsa   t.o.m 3.6.87
Pertti Viinanen
Eero Tuomainen   generalsekreterare

Ekonomiska rådet, tillsatt 1.4.1988 - 31.3.1990

Harri Holkeri   ordförande
Erkki Liikanen   t.o.m 16.3.90
Matti Louekoski   fr.o.m 16.3.90
Matti Puhakka
Ulla Puolanne
Ilkka Suominen
Christoffer Taxell
Pekka Vennamo   t.o.m 12.10.89
Raimo Vistbacka   fr.o.m 12.10.89
Aarno Aitamurto
Matti Aura
Heikki Haavisto
Tapani Kahri   fr.o.m 16.5.88
Matti Kinnunen
Rolf Kullberg
Raimo Lehtinen
Matti Pekkanen
Jarmo Pellikka
Jorma Reini

Timo Relander
Pentti Somerto t.o.m 16.5.88
Pertti Viinanen
Eero Tuomainen generalsekreterare t.o.m 30.11.88
Seppo Leppänen generalsekreterare fr.o.m 30.11.88

Ekonomiska rådet, tillsatt 1.5.1990 - 30.4.1992

Harri Holkeri ordförande t.o.m .5.91
Esko Aho ordförande
Matti Louekoski t.o.m .5.91
Matti Puhakka t.o.m 5.91
Ulla Puolanne t.o.m .5.91
Ilkka Suominen t.o.m .5.91
Christoffer Taxell t.o.m 15.6.90
Ole Norrback fr.o.m 15.6.90
Raimo Vistbacka t.o.m 4.10.90
Aarno Aitamurto
Matti Aura
Heikki Haavisto
Tapani Kahri
Matti Kinnunen
Rolf Kullberg
Jarl Köhler fr.o.m 1.9.90
Jaakko Lassila
Raimo Lehtinen
Matti Pekkanen t.o.m 31.8.90
Jarmo Pellikka
Timo Relander
Esa Swanljung
Pertti Viinanen t.o.m 30.11.90
Lauri Ihalainen fr.o.m 30.11.90
Seppo Leppänen generalsekreterare t.o.m 31.7.1991
Reino Hjerpe generalsekreterare fr.o.m 1.8.1991

Ekonomiska rådet, tillsatt 1.5.1992 - 30.4.1994

Esko Aho ordförande
Matti Aura
Heikki Haavisto
Sirkka Hämäläinen
Lauri Ihalainen
Tytti Isohookana-Asunmaa
Kauko Juhantalo
Tapani Kahri
Ilkka Kanerva
Toimi Kankaanniemi

Matti Kinnunen
Johannes Koroma
Jarl Köhler
Ole Norrback
Jarmo Pellikka
Eino Rajamäki
Voitto Ranne
Esa Swanljung
Pertti Viinanen
Pertti Voutilainen
Reino Hjerppe   generalsekreterare